

Friluftslivets ferdselsårer

Temaplan

Innhold

Temaplan	1
Friluftslivets ferdselsårer	4
Mål for arbeidet	4
Hvorfor plan for friluftslivets ferdselsårer?	5
Kartlegging og registrering	6
Natur, miljø og klima	6
Medvirkning.....	7
Analyse av ferdselsårer og vurdering av tiltak.....	8
Ferdselsårer i Frøya kommune	9

Friluftslivets ferdselsårer

Ferdselsårer er avgjørende for muligheten til å utøve friluftsliv. I henhold til regjeringens «Handlingsplan for friluftsliv» er alle landets kommuner oppfordret til å kartlegge de lokale ferdselsårene. Mål er blant annet å fremme planlegging, opparbeiding, skilting og merking av turstier.

For å kunne tilrettelegge for et godt tilbud av ferdselsårer er det viktig å ha kunnskap om hvilke ferdselsårer som eksisterer, og hvilke tilretteleggingsbehov som finnes.

Skilting og merking av turstier fører til økt bruk, også av personer som tidligere har tatt lite del i friluftslivet.

Arbeidet er forankret i forslag til Frøya kommunes planstrategi for perioden 2025-2028. Tiltaksdelen av kartleggingen vil inngå som en del av kommuneplanens samfunnsdel og kommunens kulturplan.

Mål for arbeidet

Folkehelsearbeidet handler om å skape lokalsamfunn som er inkluderende og fremmer psykisk og fysisk helse. På Frøya har man de samme utfordringer i forhold til livsstilssykdommer som resten av Norge.

Folkehelseloven gir kommunene ansvaret for å tenke helse i alt de gjør. Fremtidens behov gjør at vi må tenke kreativt og endre fokuset fra behandling til forebygging og

helsefremming. Alle tjenester i kommunen har et ansvar for å følge opp folkehelseloven.

Innbyggerne i Frøya bor i et geografisk attraktivt område med gode forutsetninger for å kunne ha et aktivt liv, både til lands og til vanns - både for barn, unge, voksne og eldre.

Søkelys på god helse og trivsel, slik både samhandlingsreformen og folkehelseloven krever, vil kunne bidra til færre utfordringer på sikt. Dette er et av kommunens satsingsområder.

Formålet med utarbeidelse plan for friluftslivets ferdselsårer er at den skal bidra til:

- Alle grendene i kommunen vil få informasjonsskilt som blant annet viser parkeringsmuligheter, skiltet og merka turruter
- Økt fysisk aktivitet, samt bedre fysisk -og psykisk helse i befolkningen som helhet

Effekt mål:

- Økt bolyst og attraktivitet som bosted og reisemål
- Økt bevisstgjøring blant befolkningen om hva naturen i kommunen har å by på av opplevelser
- Økt tilgjengelighet og bruk av turløyper

Resultat mål

- Kartlegging av nåsituasjonen og planlagte løyper

- Alle grendene skal ha minimum 1 merket turløype i nærheten
- Alle turruter i kommunen skal legges inn i Nasjonal base for tur-og friluftsruter, kommunekart.no og tur-appen UT

Hvorfor plan for friluftslivets ferdselsårer?

Plan for friluftslivets ferdselsårer lages fordi planen:

- synliggjør, gir oversikt og kunnskap om ferdselsårene som har betydning for friluftslivet
- ivaretar en infrastruktur som er viktig for folks helse, trivsel, livskvalitet, bolyst og tilhørighet
- øker fokuset på fagfeltet i organisasjonen og samfunnet
- bidrar til å sikre ressurser, areal, forutsigbarhet og mer langsiktighet i arbeidet
- danner grunnlag for å sikre temaet i planer etter plan og bygningsloven
- målretter og systematiserer arbeidet for å gi befolkningen et bedre tilbud
- danner grunnlag for å søke om midler, som

spillemidler, sikringsmidler, private midler m.v.

En ferdig plan inneholder:

- klart formulerte mål for arbeidet
- kart med eksisterende ferdselsårer og turruter som er relevant for planarbeidet, samt turmål og turutgangspunkt (målpoint) i planområdet
- informasjon om og beskrivelse av ferdselsårene, turrutene og målpunktene
- en presentasjon av analysene, herunder måloppnåelse og mangler og forbedringspunkter som er avdekket
- forslag til prioritering av tiltak basert på de målene som er satt for arbeidet
- en konkret beskrivelse av hvordan arbeidet skal følges opp

Kartlegging og registrering

Kartlegging av friluftslivets ferdselsårer omhandler et utvalg av merke og brukte turstier sommer og vinter, samt sykkelstier og padleruter.

Som grunnlag for kartleggingen har kommunen tatt utgangspunkt i kunnskap internt i kommunen,

innbyggermedvirkning i form av høringsrunde og folkemøter, innspill fra lag, foreninger og lokale, turportaler, samt lokale og nasjonale kartdatabaser.

Arbeidet er utført i tråd med veileder «Plan for friluftslivets ferdselsårer» og omhandler hele kommunen.

Kartleggingen viser variert tilbud av merkete og umerkete stier, veier og andre ferdselsårer. Ferdselsårene er godt spredt utover øya og er tross topografien varierende i fremkommelighet og vanskelighetsgrad.

Kommunen kan i dette arbeidet ikke ta med alle stiene, veiene og ferdselsårene, og må gjøre et utvalg av disse som skal prioriteres videre. Alle registrerte stier ligger derimot inne på ut.no der man kan få informasjon om stiene er merkede eller ikke.

Natur, miljø og klima

Naturen er hjertet av Frøya, og dens betydning strekker seg langt utover det å bare være et levested. Frøya er velsignet med et unikt kystlandskap, hvor kystlyngheiene utgjør en sjarmerende kulisse skapt gjennom århundrer med aktiv bruk. Den omkransende skjærgården og øyrekken er ikke bare en del av øyas identitet, men et symbol på dens rike arv og naturmangfold.

Med rundt 5400 øyer, holmer og skjær, er Frøya et mekka for naturopplevelser. Mange av disse områdene er vernet gjennom Froan naturreservat og-landskapsvernområde, som er dedikert til å bevare den unike naturen som

preger øya. En av de mest bemerkelsesverdige skattene utenfor kysten er Sularevet, et av verdens største kaldtvannskorallrev, som står som et testament til naturens under.

Men naturen på Frøya er ikke bare vakker å se på - den er også en nødvendig ressurs for øyas bærekraftige utvikling. Fra havet henter Frøya sin rikdom gjennom fiske, fangst og akvakultur, som utgjør hjørnesteinsnæringen og driver øyas økonomiske vekst. Et rent hav er avgjørende for å opprettholde Frøyas gode omdømme og levere kvalitetsprodukter fra den blå sektoren.

Men med forventninger om et varmere, villere og våtere klima i fremtiden, står Frøya overfor nye utfordringer. Lokalt vil dette bety økt nedbør, høyere vannstand og mer vind. Hvorvidt disse endringene vil skje, og i hvilken grad, avhenger av vår evne til å redusere klimagassutslippene og ta vare på vår unike naturarv.

Medvirkning

Kommunen har gjennomført møter med grendelagene på Frøya, samt vært i kontakt med turlag og enkeltpersoner som vi tenker er relevant for arbeidet.

Det er viktig for kommunen at grendene selv er med, og trekker frem hvilke traséer som de mener er viktige.

Kommunen opplevde møtene med grendelagene som veldig positivt, og det var fint å høre det arbeidet som grendelagene selv har gjort for å fremme friluftsliv, inkludering og samhold i de ulike grendene.

Grendalagene vil sammen med turlagene være de viktigste samarbeidspartnerne til kommunen når det gjelder å fremme friluftslivets ferdselsårer.

Analyse av ferdselsårer og vurdering av tiltak.

Som tidligere skrevet er det nødvendig med en selektering av alle ferdselsårene. Kommunen har sett på kvaliteter for hver løype, vanskelighetsgrad, tilgjengelighet og om det er toalett eller parkeringsplass i nærheten. Kommunen har også prøvd å kartlegge kjente badeplasser og fiskeplasser, for å kartlegge muligheter for de som er lite/eller ikke mobile.

I analysen er det også lagt vekt på ferdselsårenes tilstand og vedlikeholdsbehov. Noen av stiene er i god stand og krever lite oppgradering, mens andre er preget av erosjon, gjengroing eller dårlig merking. For å sikre en trygg og positiv opplevelse for brukerne, vurderes det tiltak som bedre skilting, oppgradering av underlag, samt etablering av hvileplasser langs lengre ruter.

Videre har kommunen sett på hvor godt ferdselsårene henger sammen som et sammenhengende nettverk. Det er identifisert enkelte manglende koblinger mellom viktige utfartsmål, og det vurderes å opprette nye forbindelsesstier eller utbedre eksisterende traséer for å styrke sammenhengen i tilbudet. Dette er særlig viktig for å tilrettelegge for lengre turer, sykkelruter og

sammenkobling mellom natur- og kulturattraksjoner.

Et annet viktig aspekt er brukerkonflikter. Noen stier går gjennom områder som brukes til jord/landbruk, der det vil være veldig viktig med god kommunikasjon med drivere av jorden. Det må kartlegges behov, avbøtende tiltak, eller om stiene må endre trasse.

Friluftslivets ferdselsårer har også en viktig funksjon som lavterskel helsefremmende tiltak. Derfor har kommunen prioritert å identifisere løyper som er spesielt egnet for eldre, barnefamilier og personer med funksjonsnedsettelse. Dette inkluderer ruter med fast dekke, god fremkommelighet og tilgjengelige fasiliteter som benker og toalett.

I tillegg er det gjort en vurdering av natur- og kulturverdier langs ferdselsårene. Enkelte ruter går gjennom eller i nærheten av sårbare naturområder eller kulturminner, og det er derfor viktig å vurdere eventuelle avbøtende tiltak, som informasjonsskilt, fysisk avgrensning av stier, eller sesongbegrensning av ferdsel for å unngå skade.

Basert på denne analysen vil kommunen foreslå konkrete tiltak og prioriteringer i neste kapittel. Målet er å sikre et helhetlig, inkluderende og bærekraftig nettverk av ferdselsårer som bidrar til økt bruk, bedre folkehelse og ivaretagelse av natur- og kulturverdier.

Ferdselsårer i Frøya kommune

Som vedlegg til planen følger en oversikt over aktuelle stier og ferdselsårer i kommunen. Det er gjennomført et arbeid med å registrere rutene på ut.no, samt å samle inn informasjon om ulike kvaliteter knyttet til de enkelte stedene. I oversikten er det listet opp lokasjoner som inkluderer ferdselsårer, badeplasser og fiskeplasser – både på Fast-Frøya og ute i øyrekka.

Dette gir et godt grunnlag for det videre arbeidet. Det er viktig at kommunen nå foretar en grundig vurdering av de ulike traseene for å identifisere hvilke som har størst potensial for utvikling og tilrettelegging. Ved å prioritere utvalgte turmål og aktivitetsområder, kan kommunen arbeide mer målrettet med vedlikehold, merking, tilrettelegging og formidling, og dermed styrke både bruken og verdien av friluftsområdene.

